

Smo straniščno školjko zamenjali za koš za smeti?

Vatirane palčke, ostanki hrane in predvsem čistilni robčki so stvari, ki jih komunalni delavci prepogosto najdejo v kanalizacijskih ceveh. Čeprav tja ne sodijo, jih je čedalje več. Za vso nesnago, ki jo splaknemo v straniščno školjko, v občinah Krško in Kostanjevica na Krki skrbi deset zaposlenih. Prvi med njimi je Samo Ban.

Samo Ban

Samo Ban je operativni vodja odvajanja in čiščenja odpadnih voda v družbi Kostak. Na tem delovnem mestu je že dvajset let, pred tem pa je bil, kot se je izrazil, 'operativec', in voznik tovornjaka. »Delo poznam do potankosti, saj sem vse to, kar počnejo naši fantje, nekoč opravljal sam.« Skrbijo za 160 kilometrov kanalizacijskih sistemov v občinah Krško in Kostanjevica na Krki. A pod zemljo niso le kanali, so še črpališča, zadrževalni bazeni in razbremenilniki, pripoveduje sogovornik in poudarja, da skrbijo za celoten sistem kanalizacije. »Kanalizacijski sistem imamo v Krškem, Kostanje-

vici na Krki, Podbočju ter na Senovem in v Brestanici. Tu je kanalizacija, na vaseh je pač ni. Tam so greznice in male komunalne čistilne naprave. Skrbimo tudi za čiščenje in praznjenje greznic.« Poleg tega izvajajo priključke na javno kanalizacijo ter vgrajujejo male komunalne čistilne naprave in tudi rastlinske čistilne naprave. Samo skrbi za komunikacijo s strankami, saj je najpogosteje njihov prvi stik.

Vrnimo se h kanalizacijskemu sistemu. Tam se namreč najde marsikaj, kar ne spada vanj. Največja težava, s katero se soočajo pri svojem delu, so osvežilni robčki. »Teh je 'na milijone' in nam povzročajo največ težav, saj povzročajo zamašitev in poškodbe črpalk. Osvežilni robčki, maščoba in lasje se sprimejo v kepe oz. večje tvorbe in ni je črpalke, ki je ta ne bi ustavila. Ko se črpalka zaradi tega enkrat ali dvakrat ustavi, pregori.« Velik problem je tudi hrana, ki jo ljudje brezskrbno odplaknejo v školjko, s tem pa v resnici le hranijo glodavce. Zato je deratizacija, ki jo izvajajo, manj učinkovita. »Seveda, ko pa poskrbimo, da podgane ne bi bile lačne in ostanke hrane dobrohotno mečemo v straniščne školjke. Najdemo vse od testenin, solate, fižola, mesa do celo kosti. Vse, kar gre lahko skozi školjko,« pripoveduje Samo Ban. V kanalizaciji pa najdemo

še druge odpadke, ki tja zagotovo ne sodijo – od higienskih vložkov, cigaretnih ogorkov, vatiranih palčk, zdravil in še bi lahko naštevali. Kot da ljudje ne znamo ločiti, čemu je namenjena straniščna školjka in čemu koš za smeti.

Nadzor delovanja tega obsežnega kanalizacijskega sistema poteka preko sistema daljinskega nadzora Scada, velik del nadzora pa poteka tudi neposredno na terenu. »Znotraj sistema imamo vgrajene mehanske merilnike meteornih voda, ki kažejo, kako visok je nivo le-teh in kateri kanali so tisti, ki najvišje zaplavlajo. Po večini imamo še vedno mešani kanalizacijski sistem. Problem sicer ni običajen, konstanten dež, ampak sunkovite nevihte ali nalivi, ko v pol ure zapade ogromna količina padavin. Tudi letos smo imeli težave,« pojasnjuje sogovornik.

»VARNOST JE NA PRVEM MESTU«

Delo se je v 29 letih nekoliko spremenilo. Oprema je boljša, boljša je tudi zaščitna oprema. »Prej nismo imeli aparata za merjenje plinov, čisto takrat na začetku, smo pa čim bolj prezračili,« se spominja Ban. Danes brez detektorjev za pline nikoli ne gredo v kanal, kajti tam so plini lahko največja ne-

varnost. Poleg tega za večjo varnost takšno delo vedno poteka v parih. »Po navadi sem tudi sam prisoten, da se prepričam, da imajo vse oz. da je vse tako, kot mora biti. Varnost je na prvem mestu. Tudi fantje so se začeli zavedati, da je res lahko nevarno. Saj običajno tisti aparat niti ne zapiska, vendar včasih pa.« Ob tem še omeni, da so ravno občani tisti, ki večkrat opozorijo na kakšno napako. »Običajno gre za pokrove na cesti, ki sčasoma začnejo ropotati, ko jih povozimo z avtom. Te zatesnimo s tesnilno maso. Opozorijo nas tudi, če je kak pokrov počen in ga zamenjamo.«

Samo Ban je sicer zagnan košarkar, aktiven je v Kostakovem športnem društvu Žlapanec. »S soigralci se skozi vse leto pripravljamo na komunalne igre, ki so, kot rad pravim, prave male olimpijske igre. Smo kar uspešni, na letošnjih, ki so bile v Celju, smo zopet zmagali.« Poleg tega se ukvarja še z delom na domači kmetiji.